

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ק"ג 25-01-26476

30 אפריל 2025

לפני

כב' השופט טל גולן

התובע:

מוחמד ח'ואלד
ע"י ב"כ: עו"ד ראאד סבאח

הנתבעת:

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ
ע"י ב"כ: עו"ד מתן דביר

ה ח ל ט ה

1. **מבוא** – כיצד יש לנהוג בעניינו של עורך-דין שמגיש תגובה לבית משפט, עם פסקי דין שאינם קיימים, תוך כדי הסתמכות שגויה על מאגרי בינה מלאכותית? סוגיה זאת היא העומדת בבסיס החלטתי.
2. **רקע** – התביעה שלפני עניינה בטענת התובע כי הוא זכאי לתגמולי ביטוח מהנתבעת בגין פגיעתו בתאונת עבודה. במהלך ניהול ההליך, ולאור החלטת בית הדין, הגיש התובע תגובה לעמדת הנתבעת. בתגובתו התייחס התובע לשלושה פסקי דין – בג"צ 4558/98 אפרת נ' קצין התגמולים; ע"ע (ארצי) 1072/04 מבטחים – אליהו; ע"ע (ארצי) 45568-11-23 מוחמד מועלמי – קרן מקפת מרכז לפנסיה ותגמולים בע"מ.
3. בבקשה שהגישה הנתבעת לאחר-מכן, היא ביקשה כי בית הדין יורה לתובע לצרף את פסקי הדין שצוינו בתגובתו, ומשעה שהיא ניסתה לאתרם, ולא צלחה. אשר לשני פסקי הדין הראשונים, היא טענה כי אין בנמצא פסקי דין שכאלה. אשר לפסק הדין השלישי, כוונת התובע הינה ככל הנראה להליך שנוהל כנגדה (ולא כנגד קרן מקפת) בבית הדין הארצי לעבודה, בעניין **ליאור מועלם** (כלומר, מספר ההליך הינו נכון, אך שם המבוטח הינו שגוי). עוד היא טענה, כי פסק הדין הנ"ל כלל אינו קובע את מה שנטען על ידי התובע, אלא הוא מפרש את המונח "נכה" בקרן הפנסיה.

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ק"ג 25-01-26476

4. הנתבעת הוסיפה וציינה כי לאור פסיקתו האחרונה של בית המשפט העליון, במקרה שבו נידון עניינו של בעל דין אשר הסתמך על טכנולוגיית בינה מלאכותית, וציטט פסקי דין שלא היו ולא נבראו, כך נעשה ככל הנראה במקרה הנוכחי, ומדובר במקרה חמור של ניסיון להטעות את בית הדין.
5. בתגובת התובע ובא-כוחו לבקשת הנתבעת, צוין כי בדיקה שנערכה מול מזכירת ב"כ התובע, העלתה כי היא נעזרה במנועי חיפוש לא ידועים לאיתור פסקי דין, אשר הטעו אותה וסיפקו לה מידע שגוי. ב"כ התובע התנצל בפני בית הדין ובפני הנתבעת בגין כך, וטען כי מדובר בטעות גרידא, ולא בזלזול או הטעיית בית הדין. עוד הוא ציין, כי הסוגיות שנרשמו בתגובתו הינן נכונות, אך מדובר בפסקי דין אחרים למעשה.
6. במענה לתגובה זאת, הגיבה הנתבעת וציינה כי החשש שלה כי התובע הגיש כתב בית דין מטעה, עם פסקי דין מומצאים שאין קשר בינם לבין המציאות, אכן התממש. עוד היא טענה, כי מדובר בהתנהלות חמורה מאוד, שאין לקבלה ואין לעבור עליה לסדר היום, ויש לדחות את ההתנצלות. לטענתה, התובע מיוצג על ידי מייצג מקצועי, שתפקידו לבדוק את פסקי הדין שהוא מאזכר בתגובות ובבקשות לבית הדין, ולהסתמך על מקורות משפטיים מהימנים, ובכלל זה – לבדוק כי מדובר בפסקי דין שבכלל קיימים. עוד היא טענה, כי האחריות הינה של המייצג המקצועי, ולא של אדם שאינו משפטן (מזכירת ב"כ התובע).
7. בהחלטת בית הדין שניתנה ביום 10.4.2025 הבהיר בית הדין לב"כ התובע כי לאור פסיקת בית המשפט העליון (שתפורט להלן), הוא שוקל חיובו בהוצאות אישיות. תגובת ב"כ התובע, המתנגדת לחיוב שכזה ושחוזרת על הטענות שכבר צוינו דלעיל, הוגשה בהמשך. לאחר-מכן הועברה הסוגיה למתן הכרעה.
8. **הכרעת בית הדין** – אתחיל את הדיון בתשתית הנורמטיבית. בעניין **פלונית**, שנידון לאחרונה בבית המשפט העליון (בג"צ 38379-12-24 **פלונית נ' בית הדין השרעי לערעורים** (ניתן ביום 23.2.2025)), התייחס בית המשפט העליון לשאלה הבאה, בהליך שבו נסמכה ב"כ העותרת בעתירה על פסקי דין וציטוטים מתוך פסקי דין שלא היו ולא נבראו: משהוגש כתב טענות מטעה לבית המשפט, כזה הכולל אסמכתאות משפטיות שלא היו ולא נבראו – איזה כלים יש לבית המשפט לטיפול במצבים אלו? (סעיף 19 לפסק הדין).

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ק"ג 25-01-26476

9. בין האפשרויות שנמנו על ידי בית המשפט העליון, נקבעו האפשרויות הבאות, כדלקמן: תחילה, ביכולתו של בית המשפט לסלק על הסף הליך המבוסס על כתב טענות מטעה, או כזה המכיל טענות ואסמכתאות בדויות, שהוגש לפתחו. כלי נוסף שצוין, ככזה שנתון בידו של בית המשפט, הוא הטלת הוצאות אישיות על עורך הדין שהגיש כתב טענות בדוי. בהקשר זה, נקבע כי סמכות זו – של הטלת הוצאות אישיות על עורך-דין – הוכרה בפסיקה זה מכבר בכל סוגי ההליכים.
10. בית המשפט העליון המשיך והדגיש, כי הטעיית בית המשפט נמנית עם אותן נסיבות מיוחדות, משהיא עלולה להכשיל את ההליך השיפוטי ולהביא את בית המשפט לכדי הכרעה שגויה; ולמצער, כמו במקרה שלפניו, היא מצריכה את בית המשפט להשקיע תשומות מיותרות רק בשל אופן התנהלותו של עורך הדין. ולבסוף, צוין כי הפרת חובתו של עורך-דין שלא להטעות את בית המשפט, עלולה לעלות כדי עבירת משמעת, בהתאם להגדרתה בסעיף 61 לחוק לשכת עורכי הדין.
11. גם בעניין העמותה לקידום זכויות כלבים, שנידון אף הוא לאחרונה בבית המשפט העליון (בג"צ 23602-01-25 העמותה לקידום זכויות כלבים נ' שר החקלאות (ניתן ביום 28.2.2025)), ציין בית המשפט העליון כי עליית השימוש בכלי בינה מלאכותית, אשר אין חולק כי נושאת עמה ברכה רבה, טומנת בחובה גם סיכונים: אותם אלה שלא ידעו לעשות בכלים הנ"ל שימוש זהיר, כנדרש, עלולים להגיש – לא אחת בבלי דעת – כתבי טענות שבהם מכשלות גם במישור המשפטי.
12. ביחס לכך נקבע, כי אין הצדקה להבחנה בין הטעיה במישור העובדתי, שלגביה נפסק זה מכבר כי יש בה כדי להוות חוסר ניקיון כפיים המצדיק דחיית עתירה, לבין הטעיה במישור המשפטי (כולל הפניה למקורות דמה משפטיים, כמו בענייננו), ושתי ההטעיות פסולות מעיקרן. אשר לאפשרות להתמודד עם מקרה שכזה, בהתייחס לעורך-דין אשר עושה שימוש במקורות דמה, שכלל לא באו לעולם, שבה ואוזכרה האפשרות לחיוב בהוצאות אישיות.
13. מן הכלל אל הפרט – לאחר שעיינתי בטענות ובעמדות הצדדים, ולאחר שבית הדין התרה בפני ב"כ התובע כי הוא שוקל חיוב אישי בהוצאות, והוגשה תגובתו, אני קובע כי יש לחייב את ב"כ התובע בשל התנהלות בלתי זהירה ולא אחראית,

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ק"ג 25-01-26476

שבאה לידי ביטוי בהגשת מסמך לתיק בית הדין, שבו כלולות הפניות לפסיקה שאינה קיימת. להלן אתייחס לטיעוני ב"כ התובע, ואראה כי יש לדחותם.

14. **ראשית**, ואשר לטענה כי מזכירת ב"כ התובע היא זאת שהטעתה אותו, הרי שטענה זאת לא הוכחה כלל ועיקר, ולא צוין מיהי אותה מזכירה עלומה שביצעה אותה הטעיה נטענת, וגם לא הוגש תצהיר תמיכה מטעמה. זאת ועוד, טענה זאת רק מחריפה את הקושי והבעייתיות. שהרי, בקשת התובע מיום 19.2.2025, שבה נכללו פסקי הדין המומצאים, נחתמה – מטבע הדברים וכפי הנדרש – על ידי ב"כ התובע, ולא על ידי כל גורם אחר. בהקשר זה, בית הדין אף מצפה, כי גם אם גורם כזה או אחר יכין את הטיוטה עבור ב"כ התובע, כי הוא יעבור עליה טרם הגשתה לבית הדין, ויוודא כי הבסיס העובדתי והמשפטי לנאמר ולנטען בה, הוא אכן מדויק. מחויבות שכזאת הינה בגדר מושכלות יסוד, וחלק מאחריות המקצועית הבסיסית.

15. **שנית**, ואשר לטענה כי 'אומנם ההפניה למספרי פסקי הדין הינה שגויה, אך בסופו של דבר מדובר בטיעון משפטי נכון', הרי שלא מצאתי כל ממש, גם בה. הטענה הזאת לא הוכחה (ראו למשל התייחסותה של הנתבעת לעניין **ליאור מועלם**), ומכל מקום גם היא אינה פותרת את הקושי הרב בציטוט מספרי הליכים מומצאים, שלא נערכו מעולם. כך אירע במקרה דנן, וגם ב"כ התובע אינו חולק על כך.

16. במקרה שלפני, שקלתי את כלל נסיבות המקרה, שפורטו בהרחבה עד כה. זאת, תוך כדי שאני מביא בחשבון כי חיובו של עורך-דין בהוצאות ייעשה בזהירות ובנסיבות מיוחדות. לטעמי, אכן מדובר במקרה חמור וחריג של הטעיית בית הדין ושל הנתבעת, ובנסיבות מיוחדות המצדיקות חיוב אישי. ודוק – גם אם מדובר בפעולה בחוסר תום-לב, ובהסתמכות של ב"כ התובע על גורם אנושי (המזכירה הנטענת) או טכנולוגי (מאגר בינה מלאכותית כזה או אחר), אשר גרם לטעות – הרי שהיה עליו לוודא, טרם הגשת התגובה לבית הדין, כי נכללים בתגובה פסקי דין אמיתיים, ולא כאלה שלא התקיימו מעולם.

17. יש גם להביא בחשבון את האפשרויות האחרות לנקיטת סנקציה, שלטעמי הינן חריפות יותר, ואף אינן ראויות. כך למשל, סילוק התביעה על הסף הינה סעד חריג, שיפגע בצורה לא מידתית בתובע, על לא עוול בכפו. כך הוא הנכון לגבי

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ק"ג 25-01-26476

חיוב התובע עצמו בהוצאות, וכאשר גם כאן, ומאותם הטעמים, יש להימנע מכך. ראו גם בעניין **פלונית**, שם צוין כי במקרים מסוג זה, השתת הוצאות על הלקוח תהא בבחינת תשלום כפל: לא זו בלבד שנמנע ממנו ייצוג משפטי ראוי והולם, אלא שהוא אף יידרש לשאת במחיר התנהלותו הפגומה של בא-כוחו (סעיף 23 לפסק הדין).

18. **לסיכום** – בשקלול כלל האמור לעיל, אני קובע כי ב"כ התובע, עו"ד ראאד סבאח, יישא בהוצאות אישיות בסך של 1,000 ₪, שישולמו תוך 30 ימים מהיום.

ניתנה היום, ב' אייר תשפ"ה (30 אפריל 2025), בהיעדר הצדדים ותישלח אליהם.

טל גולן
שופט

